

[Guldberg.]

opfattelse, at den eneste retfærdiggørelse af rentesikringsordningen i virkeligheden lå i, at den kun gjaldt for en 8 års overgangsperiode; den skulle løbe ud, og så skulle man væk fra støtte til mursten og byggeselskaber, hvorefter hele boligstøtten skulle samles i støtte til de mennesker, som man nu mente det var rigtigt at støtte under hensyn til indkomstforhold, sociale forhold osv. Det er en 8 år gammel tanke. Skulle vi den dag, ordningen er ved at løbe ud, gå ind på en forhandling, der var baseret på den idé, at støtten i hvert fald indtil videre skulle fordobles, at ordningen skulle gøres dobbelt så god, som den var i forvejen, og så forlænges?

I venstre er vi af den opfattelse, at sådanne støtteordninger er direkte skadelige for prisniveauet, særlig når de betragtes som permanente, og når man har et indtryk af, at man kan bare blive ved, og skulle man komme i vanskeligheder — og det er der jo nogle der er — så kan man bare henvende sig, så skal problemerne nok blive løst. Det er vor opfattelse, at man skal holde op med at presse boligbyggeriet frem til priser, som ingen kan betale, i områder af landet, hvor der i forvejen er mange tomme lejligheder. Det er klart, at dér, hvor man har fået bygget for meget og det er blevet for dyrt, må man sætte huslejen ned, og så må man regulere på det, der nu er kommet i klemme. Men der er et spring derfra og til at gøre det, som regeringen først gjorde ved forbedring af rentesikringen og nu vil arbejde videre med, at fordi man har fået bygget noget, der er for dyrt, og fordi man har fået bygget mere, end der kan lejes ud i øjeblikket, så skal man forhøje støtten ikke alene til det byggeri, der er i vanskeligheder, men også til alt det, der allerede er bygget og er lejet ud, og til en hel del af det, der ikke er bygget endnu, og det, der skal bygges i fremtiden.

Det er vores opfattelse, at man må tage hensyn til, hvad der er af efterspørgsel, man må tage hensyn til, at der skal være et økonomisk ansvar hos dem, der skal bygge, og man skal lade være med at bygge mere af samme slags, før der er kommet balance. Den, der vil bygge, må gøre det på egen risiko. Det kan ikke være skatteyderne, der

skal betale, hverken for ambitioner eller fejltagelser.

Vi har en tilsvarende principielt helt afvigende holdning over for forslaget fra ejerlejekitsen om omkostningsbestemt husleje. Efter vores opfattelse — og også efter de erfaringer, der er med det — betyder omkostningsbestemt husleje en husleje, der stiger med omkostningerne, det siger ordet jo, og det vil sige, uanset hvad markedet kan bære. Ser man tilbage, vil man konstatere, at det i hvert tilfælde i adskillige år har betydet noget i retning af 9 pct. højere husleje om året. Det kan være noget, man kan have, når man er nødt til at regulere i en krisesituation, men når man er nået frem til, at der er boliger, der står tomme, og der er overskud de fleste steder, så hører denne ordning ingen steder hjemme, som fastholder og sikrer et stigende lejeniveau, uanset om markedet kan bære det. Vores tanke her er, at man bør give boligen fri og komme af med al den forskelsbehandling af nye boligtagere, som bevarelsen af restriktionerne betyder. Der er overskud af boliger de fleste steder. Så må man sætte lejen ned dér, det må private jo gøre, og så må de tage tabet. Det kommer lejerne til gode. Naturligvis skal man bevare lejelovens almindelige regler om lejerbeskyttelse over hele landet, men frigøre folk fra restriktioner fra bolignødens tid. Den nød, der nu er, er ikke en mangel, det har noget at gøre med pris.

Nu kommer man oven i købet og vil ud over dette lægge 2 pct. af ejendomsværdien, efterhånden i hvert tilfælde, ovenpå. Efter de oplysninger, vi har fået, er det noget i retning af 600 mill. kr. for det samlede område, man vil lægge oven på den husleje, der i forvejen skal stige 9 pct. om året. Beløbet skal fordeles, sådan at de 400 mill. kr. går til staten og de 200 mill. kr. tilfalder de sociale boligselskaber.

Også her må vi sige, at hele princippet er stik imod det, vi vil gå ind for. Vi har 207 kommuner i landet, som er gået over til at anvende lejelovens almindelige lejerbeskyttelse og ikke anvender de midlertidige bestemmelser fra 1966, som det også var meningen skulle afvikles, når forholdene gjorde det muligt. Der er 70 kommuner, der ikke har gjort det. I en væsentlig del af de 70 kommuner er der et overskud på boliger.